

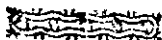

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL, Pénteken 1. Aprilisban 1791.

*Itt semmi fints nagyon különös — tehát mind
fenekig elegyes.*

Kit hoztanak légyen fogoly képében a' Frantzia
szélekről nagy készüllettel Bétsbe, a' hir, és az
idegen Levelek szerint, azt mi nem tudjuk tovább,
hanem hogy egy Afzszony vólt — az el hozattatás-
nak módja maga bizonyítja, hogy bizony nem He-
ring' áruló *Kofa* lett légyen; mert ezt mindenütt
röviden vehetik. — Némely Levelekből úgy értjük,
hogy a' Frantzia Király, mostani nyavallyájában
egy néhányszor vért hányt vólna; de hogy azonban a'
múlt hónapnak 14 dikétől fogva jobban érzene ma-
gát — erről sem tudunk többet semmit. — — A'
Frantzia szélekbenn nem meltsze lévő *Straszburg*
Vára, a' múlt hónapnak 11 dikétől fogva kemé-
nyen

nyen erőltetik; minden nap 1000 Napzámosok dolgoznak rajta, mivel a' Frantziák idegen ellenségek-től félnek. *Strafszburghan* leg-alább azt bezzélik, hogy ezen a' környéken 8000 Auszriai, 10 ezer Bavarus 600 Darmstadt fegyveresek fognának öfvegyülni. — E' még eddig *lári! fári!* szó fia bezzéd. A' *Strafszburgi* Ujság Levelek — Itten tudja hány milliom Frantzia fegyveresekkel vagynak már készen az ellent-állásra a' pappirosan; de minthogy az Ujságírók pennái még eddig kevés vért oltottanak; ezektől a' sok milliom fegyveres Frantziáktól is igen keveset lehet félni, sőt attól tartanak némelleyek, hogy egy fanakúl öltözött zenabona ne támodjan a' Nép között, mely a' mostani Nemzeti Tanáts végezésének hasára lépjen. — Frantzia Ország veszedelmes ragadó nyavalyában fekszik, mely ha (Itten órizz!) más Nemzetekre nem talál ragadni, vagy meg-hal benne, vagy *Bankerottá* lépjen; noha meg-lehet vallani, hogy a' Nemzeti Gyűlésnek sok bölts rendelései vagynak. — A' 7 edgyesült frigyos Tartományokból álló Hollandia, az 8 Külső Frigyeseinek ösztönözésekre ébred, és nyitja szemét —; mert a' *Hágából* 18-dik Mártz. iri Levelek azt erőltik, hogy 60-ezer néppel kívánna tábori erejét öregbíteni. Már mi ennek számát bizonyosnak lenni magunk nem erőltjük; de a' *Bretai* Ujság Levelekből is azt irhatjuk, hogy ezek fegyvert közörülnek — azonban ezen Környülállások mind tsak *Sziszovra* fülelnek, és innen süggenek. — Anglia Hollandiától, és Pruszázia Lengyel-Ország-tól igen lengetég segítségét várhatnak magokuk — hogy elegyednék hát az Orosz 's több ide tartozó Udvarokkal háborúba? e' mind tsak a' Guba alatt való fittyet hányás! tsendes békelségünk fog lenni — 400 gyalog és 80 lovas Katonáink már útban vagynak *Báfel* felé egy 6 fontos ágyuval — nézze neki!! majd Tiszteletes Uram is el-fog halgani, mikor ezek a' Mangalétából tüzes nyelven fognak prédikállani. — Generál *Dreksler* a' Mantúvai Komendáns, kit az Ujság-írók az *Elyseumba* küldötte-
nek

nek vala, igen frissen vagyon, és neveti a' maga ujjságos halálát — 's ki-is ne nevetné az olyan halált, mellyből 3-mad napra, az az Kedtől fogva Péntekig betsületesen fel-lehet támodni. — Az uj-ság Halászok egy igen különöst jegyzetnek-meg, t. i. — azt a' Doktort, kit a' Frantzia Király gyogyittására alkalmaztattak *La Servollénak* nevezte-tik, kinek tulajdon neve *Ruwaitllék* volna külömben, mellyet még az Attya-is viselt, és a' mely név annak a' Gyilkosnak neve, ki 4-dik *Henriket* meg ölte; és bizonyosnak iratik, hogy ezen Familiából való, a' mint hogy az Attya-is ezen névvel nevezetvén; maga változtatta Familiája nevét.

Szó volt nem régiben a' Nemzet Gyülésében, az Országból való ki-költözést tárgyazó Törvénynek hozásáról. Ez alkalmatossággal ki-kérte magának *Mirabeau* Ur, hadd olvashassa-el; a' mit irt volt az említett tárgyról 6 elztendőkkel ez előtt, a' mol-tani Prusfziai Királynak; melly Irásnak ez az értelme: — „Bóldognak kell lenni a' Lakosoknak Felségtek' Státusaiban, mert Felségtek mindennek szabadságában hagyják; az azokból való el-költözhetést; valaki közönséges hivatalok által nem köteleztetik a' maradásra. A' ki-költözést tilalmazó Törvények, ellenkeznek a' szabadsággal, és az Országoknak bóldogságokkal. Eggy ez, az örök Igazságok közzül. Azon igyekezzen Felséged, hogy sohol se lehessen jobb állapolja a' Felséged Népe-nek, mint tulajdon Státusaiban: mert ha jobb sort reménylhet az másutt valahol, ugy Felségednek semmi tilalmi se fogják azt meg tartani. — Soha Felséged, a' maga Státusaiból tomlöztöt ne tsináljon: Az Ember, mindent el-szenved, a' mit a' Gondviselés botsát reá; de már a' magához hasonlótól semmit el-nem szenved, 's ki kél ellene, a' ki üldözi ötet. Az Ember nints a' földhöz lán-tzolva; nem szántó föld ő; nem rét; 's nem birtok. El-múltak már azok az idők, mellyekben tsupád Tyrannusokból 's Szólgákból állott a' Világ. A' józan okosság, tanúságot ad a' Királyoknak, hogy igazak

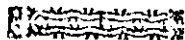

igazak 's bõltsek legyenek, ha tsupa-pufzta helyeken nem akarnak uralkodni, avagy változásokat látni. "

A' Spanyol és Frantzia Követek megint vizsra érkeztenek Bétsbe.

Magyar Ország Fõ és Nemes Rendjei, 9 Hónapokig tartott Ország Gyüléseikben, miben foglaltoskodtak légyen azonn 74 Czikkelyek, mellyek a' Nemzeti Törvények laistromába bé-is iktattak, fontoson elő adják, mellyeknek mi tsak Summáját állitjuk lenni szükségesnek érd. Olvasóinkal közölni. Az 1.) F. II. *Leopoldnak* ditsóségesen lett megkoronáztatását; 2.) A' Királynak ezen Koronáztatás alkalmatoságával hiv Rendeinek, magok szabadságában lejendõ meg-tartásáról való hiteles 's kötelező Levelét, és az ezt meg-petséltõ le-tett Hittét foglalja magában. A' 3.) Tzikkely azt kívánja, hogy a' Királynak halála után 6 Hónappal, mind a' Hodolás, mind az uj Királynak törvényes meg koronáztatása, minden Uralkodásnak változásával ok vetetlen véghez menjen, azonn jusoknak mindazonáltal mellyek egy örökös Királyt az Ország közönséges Igazgatására 's Alatta-valoiktól tartozó hűségek 's kötelefségek meg-kívánására tartozó dolgokban illetnek, addig is minden megsértõdése nélkül. A' Privilegiomoknak adományja mindazáltal, mint eddig-is, ugy ennekutánna-is, tsak a' Törvényesen meg-koronáztatott Királynak tulajdon jusai lehetnek; 4.) Tzikkelyben az Ország õ Felségének a' szokott Ajadékat meg-igérti. 5.) Tzikkely szerint F. *Leopold* õ K. Hertzegsége, az egészsz Fõ és Nemesi Rendeknek meg-egyezésével Nádor Ispánnya lészzen. 6.) Tzikkely a' Sz. Koronának áthatatos szállását Budára határozza; ennek törvényes helyéről, az Ország hite nélkül való elmozdittatását tilalmazza; meg-engedvén tsak ugyan-is, a' hirtelen 's nem vélt közönséges Házafeszedelemben ennek az 1715 Elzted. 38 dik Tzikkely értelmé szerint más helyre való költözését, de ugy hogy az el-múlt veszedelem után Törvényes

honnában vizsgálva vitettség. 7.) A' Gr. *Schönborn* Bereg Vármegyei örökös Fő Ispány ő Nga Felsőlő reá maradt, de a' Fiskustól, mint Koronát illető, és így el-idegenithetetlen *Munkátsi* Uradalma, a' Koronás Jóságok laistromából ki vétetvén, az említett Grófnak, 's Törvényes Örökölseinek vizsgálva adatott, és az Korona fogyatkozása a' Tiltán innen lévő Bátsi Kerülettel hozatott helyre. A' 8.) Tzikkely, G. *Nádasdy* Mihály, és G. *Keglevich* Josef Urakat a' Szt. Korona további őrizetében is meg erősíti. A' 9.) Tzikkelyben a' Rendek ő Felségének az Országban való személyes lakásáért esedeznek. 10.) Magyar Ország, és az ahoz köttetett Országok, a' magok Polgári alkotványokra nézve függetlenek, és semmi idegen, hanem tsak egyedül Nemzeti tulajdon Törvények által igazgattathatik. A' 11.) Tzikkely az Országok Határait változtatni tilalmazza, 's még a' mely Részek is el-vólnának szakasztva, azoknak is helyre állittatásokat parantsolja. A' 12.) Tzikkely szerint maga ő Felsége meg esméri, hogy Magyar Országban a' Törvénytevő Hatalom, a' törvényesen meg-koronázott Király, és az Gyűlésre törvényesen egybe hívott Rendek között egy aránt fel-vagyon osztva: a' honnan ő Felsége magát ehez szabni, maga 's ő Örökölsei képekben kegyelmesen igéri. 13.) Ő Felsége minden 3 dik esztendőben Ország Gyűlését fog hirdettetni. Végezéseit, Királyi Hatalma szerint kívánnya azokkal, kiket fog illetni tellyesítettni. — 14.) A' ő Királyi Helytartó Tanáts maga régi Törvényes jussaiban megtartatik: és ha az Ország sarkalatos Törvényeivel ellenkező Parantsolatokat találna ő Felségétől venni, szoross kötelelsége lesz azok ellen ő Felségének viszont *Repräsentatiokat* tenni. 15.) Az Ifjuságnak, ennek a' Hazának nagyobb elő-menetelére való nevelésére, az Ország Gyűlésétől *Deputátzio* rendeltetik, melly azt, és a' nyomtatásnak szabadságát ki dolgozza, 's munkáját a' jövő Ország Gyűlése eleibe terjeszse. 16.) Ő Felsége a' Magyar Nemzetet idegen nyelvel nem fogja

fogja többé terhelni, sőt a' Magyar Nyelvnek gyarapítása végett ezt akarja, hogy az Univerfitásban és minden Akadémiában, 's minden Gymnáziumban legyen egy Tanító, mely a' Magyar Nyelvet, 's ennek pallérozását tanítsa. 17.) Méltóztatik ő Felsége kegyelmesen ígérni, hogy még a' maga hír Magyaraitól-is fog némellyeket a' Ministeriumra méltóztatni, a' kiknek pediglen a' külső Némzetekhez való Követségre tartozó fontos dolgokra mind meg kívántató tehetségek, mind kedvek lejjend, mindezekre alkalmatosságot fog ő Felsége nékik szolgálni. És hogy a' Magyar Országot illető dolgokat, ezután mindég Magyarok által, a' Külső dolgokat pedig az ő bé-folyások által fogja igazgatni.

Sziflov, egyedül az most Európában, a' mely minden embereknek figyelmetességeket megnyerte, a' midőn ez a' hely az, a' holott a' Békességeknek ama nagy Munkája munkában vétetődött, Izükséges tehát az olyanoknak, nevezetesen a' kik ezen Helynek ez előtt csak hírét se hallották, Természeti állását tudnia. — *Sziflov* egy Török Város Bulgáriában, hajdon *Sebastum*nak hivattatott, és még a' Romaiktól plántáltatott. *Nikopolis* és *Rutsuk* között fekszik; igen közel a' Dunához, szinte ott, a' hol Oláh Ország Bulgáriától el-válik. Ez a' Város két tetőkre van építve. 4000 tserepes, Török módjára épült Házakkal ékeskedik; ezen Házak külön külön magass kő-falakkal vagynak környül véve, hogy az Alfizonyi Rend annál titkosabban tartathassék. Az Utzák felette hibáson vagynak építve, és többnyire felette keskenyek. A' Lakosai, mellyeknek száma 20 ezerre mégyen, igen tsendes természetű emberek. A' kiknek ezek között valami tehetsége vagyon, Bőrrel és Gyapjuval kereskednek. Nagyobb része ezeknek már 8 órakor le fekszik. A' Törököknek elég (Moséi) Templomai vagynak, úgy szintén a' Görögöknek-is. A' Város igen kellemetes helyen fekszik, 's a' Város alatt sok halásos dombok, halmok, és hegyek találtnak, a' mellyeken igen jó Gabona és Bor terem; a' mely mind

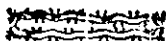
mind jobb, mind óltóbb, mint az Oláh Országi. Ezen Vidékben-is, mint közönségesen egész Bulgáriában, mind a' levegő-ég, mind a' viz, igen fellette egészségesek. Az Eleségekre nézve semmi fogyatkozás nintsen, főképpen ezen Békesség munkája alkalmatosságával. — A' Város, 's ehez tartozó Vidék egy arra rendeltetett Helytartótól igazgattatik.

Buda. — Az Ország Gyűlése el-mulásával, a' F. Helytartó Tanátsnál a' szokott rendes Ülések, immáron folytattattnak. — A' Pereknek Törvényes el-igazítása a' hajdani szokás szerint, a' Husvét után esendő *Terminuson* fog el-kezdődni, és a' mint bezzélik ezen rendelt idő a' Királyi Táblától, a' Közönséges Nevendékeny Papok vólt Házába ki is fog közönségesen tétetni.

Roma. — A' Nemzeti Gyűléstől az Apostoli Sz. Székhez küldetett Követ, Mártziusnak 11-dikén botsáttatott vizsza. Ennek a' Tászájában két *Brévét* tettek; az egyik szól a' Királynak, a' másik a' Frantzla *Clorusnak*; mind a' ketteje, a' Nemzeti Gyűlésnek a' Vallás dolgában végezett Rendeléseit illeti. —

Lengyel Ország, midőn látná hogy szomszédjai minden felől olly jó Keresztyének, hogy Keresztyén Attyokfiait nem tsak Eleiknek költsönös vérekké nyert, és így ő nékiük is tulajdonos Országokban a' levegő eget szívni meg-engedik, sőt Természeti, Polgári és Vallásbéli helyes jussaikat ő véllék megoltsyák, el-izégyellette magát, 's a' Vallásbéli Türedelemben immár annyira ment, hogy a' Fő Udvari Törvényszékben is számos Nem-Catholicus edgyütt ülő Birákat ültetett. — Sőt a' mondatik, hogy a' Görögöknek-is az ő Ekklesiái Dolgoknak igazgatására magok különös, és Catholicus Ekklesiái Főtől nem függő Ekklesiái tulajdon Tanátsok fogna lenni.

Német Ország. — *Régensburgban* a' Birodalom Gyűlésén fel-olvasatott a' Moguntziai Választó Papi Fejedelemnek az a' *Protestátzioja*, mellyet

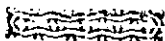
a' Frantzia Országi Királyhoz még az el-múlt Eszt. Decembernek 11. dik napján küldött. Ebben, a Nemzeti Gyűlés ellen, nem csak mint Érsek annyiban *protestál*, a' mennyiben a' Nemzeti Gyűlés, a zonn jussaitól, mellyeket mint *Érsek*, az ő Érlekedése alá tartozó *Strafsburgi és Speyeri Püspöksége*ben, alig emlékezhető időktől fogva gyakorlott, meg akarja fosztani; hanem mint a' Birodalom Fő Kantzelláriusa és a' Német Birodalombéli Törvények hivatalbéli őltalmazója, azoknak a' Nemzeti Gyűlés által tett meg-sértetődéseknek Törvényesen ellent mond. Mivel a' Nemzeti Gyűlésnek a' Vallás dolgában ki-adott Parantsolattya, az Ekklesiastikus Törvénytörvényeknek egészsz változását magok után húzzák, és azonn Békesség Pontomainak, melyet Frantzia Ország Német Országgal kötött, éppen ellenére vagynak; ezen okokra nézve, hogy a' Nemzeti Gyűlésnek, a' Vallás dolgában ki-adott Parantsolattyai a' maga Érlekedése alá bízott Püspökségeiben véghez mennyenek, mint Érsek meg nem engedheti. — Mint Német Birodalombéli *Cancellariusnak* pedig köteletségében áll, hogy ne csak azon Birodalombéli Törvények tellyesítésére vigyázzon, a' mellyeknek vizsont meg tartására a' Birodalom Tagjai kötelesek, hanem azoknak is, a' mellyeknek bé-töltésére magokat azok a' külső Nemzetiségek, a' kik között az ilyen egymást kötelező Törvény fel-állittatott, all-irással kötelezték; és ezen kötelesege serkenti őtet arra, hogy a' Monestariomi Békesség egészszben lejendő meg változásából a' félelmét a' Tsászárnak, és a' Birodalomnak eleibe terjessze.

Konstántzinápoly. — A' Szultán Diványostól úgy meg határozta magát arra, hogy a' Czárnéval ujjat vonnyon, hogy még a' maga Békességet tanácsoló Annyát is Udvarából ki küldötte, és az ő Székelyországban rekesztette, a' holott a' meg-holt Tsászárnak volt Agyasai szoktak tartatni. — A' sok Parantsolat egymást űzi kergeti, mely szerint 400 ezer emberből álló Sereg állittatni parantsolattik.

— A' mondatik, hogy *Jussuf Basának* Fő Vezéri volt Hivatalában való lett vissza állittatása, olly Hadi tüzet gerjesztett a' Törökökben, hogy a' *Schiumlai* táborozó Helynél már feles nép gyült össze, és a' Török az idén tsak hamar szándékozik a' *Plattzra* ki állani. — A' *Skutari Basa* ollyan parantsolatot vett az ő Fő Urától, hogy egész erővel maga személyében mennyen *Bulgáriában*, és a' Muszákat előre való menetelekben gátolja meg, hogy e' szerint *Drinápolyt* annál jobban meg őltalmazhassa. Erre a' Basa azt feleli, hogy ő ugyan a' Szultán parantsolatját e' részben kész tellyesíteni, de a' mellett ő-is a' Portától a' *Rumli* Helytartóságot infálja. Ez után 11 dik Febr. Skutárban meg érkezett egy *Kapdicsi Basa*, a' ki-is 3 Diplomát hozott a' Szultántól. Az edgyiknek ereje által a' Skutari Basának Ottse *Elbazini* Helytartóvá tétetett; a' második Diploma, ugyan a' Skutari Basánat. Atyafiát a' *Hohery* Helytartósággal, ajándékozá meg; a' harmadik Diploma által maga a' Skutari Basa, *Servianak* és *Nátoliának* *Seraskirja* lett, mellynek tulajdonsága szerint egy 40-ezerből álló Hadi-Seregnek Kormányozója leve. E' mellett a' Nagy Szultán 300 erizény pénzt küldött, és azt izente, hogy mihelyt Taborba fog szállani még ennyit fog küldeni. — A' Portának ezen velle közlött jó téteményei annyit is munkálkodtak a' Skutari Basában, hogy (ugy beszélük) meg-igerte volna a' Szultánnak azt, hogy nem nyugszik addig, míg a' *Mahumed* Zászlóját a' Belgradi Piatzon, *Mahumed* dicsőségre fel-nem üti.

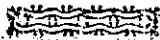
Ukránia. — Hertzeg *Potemkin* a' Hadi Dolgok Igazgatását H. *Repinre* bizván, Februáriusnak 28-dikán *Jasziból Péttersburgba* indult. — Tsak hamar a' Hertzeg után, Gróf *Suvarov*, más fő Generálisok és Stábális Tisztek, mentek *Kiovidn* keresztül *Petropolis* felé. — Hihető hogy ezek a' *Lisszandiai* Sergekhez fognak küldetni; mellyeknek Fő Hadi Kormányozója Gr. *Suvarov* lenne; a' minthogy egy általjában-is erőstik, hogy ezen Sergeknek Fő Kormányo.

mányozását a' Felsőges Czárnétól még maga közelebről említett Gróf *Suvarov* kérte volna; annak megmutatására, hogy ő nem csak a' Török, hanem akár-minémű Nemzet ellen is tud hadakozni. — Ezek a' Petropolisi Utazók sok Ismailban fogott rab Törököket vitték magokkal. A' Kioviai széleken Irázsáló Lengyel Seregek Igazgatói, az ő Közönséges Társaságoknak a' Portával való megismerhetőség tekintetéből, ezen rab Törökökért a' Törököket magokkal vivő Muszkákákra rohantak, és egy néhányat közzülök el is vettek. E' nem jó vért csinált a' Muszkákban, és ezt, mint közönséges meg-sértetődéseket úgy nézték. — Az Ország útjai rakva vagynak Hadi eszközökkel és eleségekkel megterheltezt Muszka szekerekkel. — A' Fekete Tengeren lévő hajós Sereg is mindennemű szükséges dolgokkal gazdagon megvagyon rakva. — II. *Wilhelm*, itten tüzessen remondáztat, és a' jó vérrü válogatott lovakat, árrával semmit nem gondolván, tsordával hajtattattya a' Lengyel szélekre.

A' Korona Örökösse *Ferentz* ő Kir. Hertzegsége, Hétfőn és Tsőörtökön dél előtt, kit kit személyes szabad bemeneteire méltoztat; dél után a' Fő Rendek, és Méltóságok Udvarolnak ő Hertzegségénél. — Külömben pedig hol az Udvari Fő Hadi Tanátsnál; hol a' Tseli Orzági F. Udvari Kaptzelláriánál, hol az F. Udvari Kamaránál, az együtt ülő Fő Rendeknek a' Haza boldogításában munkálkodó serénységeket személyes jelenlétével lelkesíti. — A' Palatinus ő Kir. Hertzegsége számára felállított Tifztség, minden *Equipagésjával* ezen Hónapnak 26-dikán Budára lement.

A' H. *Eszterházy* Jofzágában lévő *Tundolskirchen* nevezetű Városnak Szőlő Hegyében a' Tetőn mondatik olly 6 ölnyi mélységű kút lenni, a' melyben midőn annyi víz vagyon, hogy a' bőség miatt kikelletik folyni, a' Gabonának abban az elzendőben leendő bizonyos drágaságát jövendőli, a' mint az 1758, 1771 és 1787. elzendőekben értelmes emberekől fel is jegyeztetett. Most erről a' Kútról azt mondják, hogy csak 2 ölnyire való vize volna, a' hon-

honnan az ezen Kútat esmerő emberek, egy tsalhatatlan Gabona öltöságot *profétálnak*. —

A' mi Felsőges Apolloli Királyunk, Néhai boldog emlékezetű F. Ts. Királyi Tanácsos és a' F. Királyi Magyar Kamaránál sok elzúndók alatt hívséggel szolgált *Hámbükher Leonhárd* Urnak 4 Fiait, u. m.: A' F. Udv. Magyar Kantzellárián *Concipista Ignácz* — Ts. Királyi Tanácsos *Bereg* és *Ugotsa* Vármegeyéknék vólt igen kedves első V. Ispánnya *Károly* — a' F. Ts. Királyi Inzsinér-Cornál *Hadnagy Josef* — és a' *Körmöztzi* Kerületben *Practicián Alois* Urakat — nem külömben ezek? Attyoknak Testvérét, a' *Posonyi* Királyi Harmintzadnak első Kontrallorját *Andrást*, valamint Eleinek, ugy magoknak minnyájoknak hasznos és hívséges szolgálatjokért, és szolgálatjok érdeme meg-jutalmaztatásáért, mind magokat, mind maradékjokat Magyar Nemességgel méltóztatta ő Felsőge ingyen meg-ajándékozni, és eddig vólt neveket *Bikkéssy* névre tse rélni. — Már itt a' Hazában, és a' Haza mellett tett érdem szülte a' Haza Nemessi Rangját. Ditsőségére szolgál Hazánk 's Nemzetünk Nemessi Rendjének, midőn ilyen érdemes Kebelében született Fiait ugy meg-jutalmazattoknak lenni szemlélhetik. Adjon Isten sok ilyen Nemzetét szerető, ennek Anyai nyelvét tökéletesen tudó 's beszéllő, Nemzeti Köntösét vífelő, érdemes, bölts Familiát Nemzetünknek, és az ilyen Nemes Törsőkeket sok ezer ágokra szaparítsa!!

A' napokban, egy talált kintset hoztak fel *Béts de* a' F. Magyar Kantzelláriához, *Sáros* Vármegeyéből. Ezen kints áll: két arany lábás poharából; két külömböző nagyságú arany peretzekből; ugyan annyi nagyobb és kisebb arany gyűrűkből, mellyek jó testesek, és szegletesek: egy pirámis formájú arany-tsinálmányból; egy jó forma nagyságú *onix*-köből, mellyen arany-lántzolat, 's illy írás vagon: *Utere Felix*; két jó nagyságú ezüst tálakból,

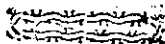
ból, 's azoknál kisebb medentzékéből; és még né- mely arany 's ezüst aprólékságokból.

Egy Bétsi és Párisi hír szárnyát néhány napok- tól fogva közöltünk; melly az anyai szeretetlenség- nek, és nemtolen indulatnak, a' leg-elevenebb raj- solattya lehet. — Tudjuk hogy Gróf özvegy F-ne bizonyos időtől fogva el-hagyván Bétsét, hajadon Kis-afszonykájával edgyütt Párisba mutat. Edgyik idvezelője ezen Kis-afszonykának, egy bizonyos gazdag Frantzia, privát Kertész akar vala a' Kis-afszony rózsás kertjében lenni. A' Grófné meg- egyezett ezen dolghban: de a' Kis-afszonynak nem tették semmi képpen, a' fel-tétel. Látván a' Grófné, hogy a' Kis-afszonyka hajlani nem akar, ar- ra vevé a' Kis-afszonynak kérését, hogy lopná-el tettzése szerint tulajdon Léányát. Ezre vévén ezen dolgot a' Kis-afszony, egy tzedulát ír más ismer- tőrsének, de a' kit bizonyosan jobb szemmel nézett, mint azt, a' ki akarja, vala lopni, jelentvén: hogy őtet lopni akarják külfömben-is, hanem jöjjön segít- ségére, és lopja ő el-inkább, mint a' másik. Ez meg jelenvén, el-lopá az eleven-kintset szerentsé- sen, de nagy szelidtséggel; mert az helyett, hogy a' Kis-afszonyt, a' magánál való maradásra igaz jus szerint emlékeztethetné, egyenesen egy Klas- tromba helyhezteté, így szolván: *En nem akarok a' Kis-afszonynak, nekem kétséges állapottyában tett ajánlásával élni; azonban jó szívvel el-fogadom azt akkor, midőn magának, és Familiájának szabad választásából tselekedhetem.* Hogy lett a' dolog to- vábba, nem hirtelik: hanem a' Familiának egyik Tutora, nagy hetséggel innen Bétsből, a' Kis-af- szonyhoz Párisba mondatik el-útozottnak lenni. — Ugyan ezen Grófnénak itt Bétsben neveltetik egyet- len edgy életben lévő fia magzattya. Ennek Udva- ri Mesterét arra mondják, hogy ezen nem nevezett Grófné vette légyen, hogy el-lopván az Urfit, vi- ne magával edgyütt hozzája Párisba. Némellyek azt is bezzélik, hogy ezen Udvari gaz Mester, ar- ra is ajánlotta volna magát a' Grófné indíttására, hogy

hogy az úton az Urfit meg-fogná őlni. Azt mondják, hogy ezen Grófnéra 's a' Grófnéja miatt tulajdon maga életére-is erősen ráá únt volt a' szegény idvezült Gróf, 's ugyan ezért azt is beszélik, hogy önként is holt volna-meg. De ezek mind igen bizonytalan hírek. Annyi csak ugyan bizonyos, hogy a' fellyebb említett Udvari-mester, midőn titkait ki nyilatkozottaknak lenni sejdítette volna, magát a' napokban agyon lövé: mellyel Grófnéjának bizonyoson nagy hasznot tett. — A' napokban itt Bétsben, az ifju árva Gróf *Frisz* Urfinak Tutora, hivatván magához az Urfinak Udvari-mesterét, ez azt izeni vizsza: hogy igen-is, mingyárt megyen. Ő el-is mene, az igaz, de nem az Urfi Tutorához, hanem a' *Duna* partra, és ott magát agyon lövé. Ezen ifjú Gróf *Frisz* igen díszéretesen neveltetik itt Bétsben: édes Anyja pedig, kisebbik még hajadon Léányával Párisban mulat.

Itt Bétsben-is egy különös történet esék a' napokban. Egy bizonyos Báró *Lopresti* nevű nagy tehetségű Ur, egy más bizonyos Tsászári szolgálatban lévő Urat, kinek tsiklandos tárgyú Feleségével a' Báró már régtől fogva mély esmerettségben lenni tartatik vala, Felesökömrre hívja. Le ülnek mind ketten a' *Tsokoládé* mellé, és alig eszik-meg azt, hogy mind ketten hányat kezdének; a' Báró életben marada; de a' másik egy néhány órák múlva el-patkola. Ezen embertelen történetnek azt a' hájogot húzták vala szemére, hogy az Inas pipával ki-tsovázott szájjal készitvén a' *Tsokoládét*, a' pipából valami dohány le tseppent volna, és ez okozta volna ezen veszedelmes történetet; de a' Törvényes szem-gyógyító Orvosok, a' környüllások tö-hegyével kezdvén ezen hájogot pilkálni, csak alig, ha a' pipa ártatlannak nem találta; mert ez máig-is szabadon van. B. *Lopresti* pedig fogságban, és az a' közönséges hír, hogy a' Báró maga előre hányatot vett volna-bé, amannak pedig méreg adattatott volna bé a' *Tsokoládéba* — Ilyen a' roziz *Afiszopy* ez a' valóságos fene őldat.

dal-tsont! — Nézd-meg hát az Anyját, 's ugy vedd a' Leányát, ha életedet könnyebbé 's gyönyörösebbé kívánad tenni házasságoddal — mert tsak a' jó fának lehet jó gyümöltse. — Ez ellen a' Ré-gula ellen kívánt vala hibázni nem régiben ama Izánakozásra méltó jó reménységű Hazánkfia Tisza Ur-is, kinek Szerentsétlen története mindenek előtt tudva vagyon; és a' némely Levelek által rá költött hirt hólta után-is meg-tzáfolni az igazságtól kényszerítettvén, irhatjuk, tulajdon Orvos Doktorainak vallás-tételek után; hogy ezen ifju Ur semmi tisztátalan nyavallyában nem vólt légyen; hanem már régtől fogva gyomor szorulásban szenvedé, mely a' *Hypocondriában* lévő embernek tulajdonsága. Ezen nyavallyájában már rég szenvedvén; az elmébéli teréhez szívbéli terhek todúlván; nem tsuda, hogy ezek ötet le-nyomták. Igy kiálthat-fel minden jó szívű Házasulandó: *Uram őrizz a' rozfsz Feleségtől 's Mátkától — de kívált ennek sokkal rozfszabb Anyjától a' Hárpidtől !!*

Elegyes jegyzések.

Már sokan érkeztenek-meg Bétsben azon Tisztek közzül, kik a' Török fogságból szabadultanak ki. Ezek közzül Kapitány *Salterer* azt beszéli; hogy az Erdélyiek a' Strázsa-mestertől fogva le-felé minden innen szab. It Rabokat még tartoztatának addig mig az idő és az út jobb leszén; hogy nyugodják-ki magokat, és ennyi lanyarúságok után légyen egy kevés jó napjok. Ezeknek enni, innya adnak bővön eleget. — Itt Bétsben az a' híre futamodott; hogy ha a' Békekéség közönségesen megtalálna lenni; tehát a' Hadi Tíztségek pénzen vehetők; és el-adhatók lennének; sőt talám még a' Polgári Tíztségek-is; mellyet mi nem igen hihe-tünk; mig az Elzet, Tudományt; és a' *Kurdszit* pénzen nem lehet vásárolni — azonban a' követke-zendő idők mit szüljenek? nem tudjuk. — A' B*á*
t*ó*

rő *Lopresti* Tsokoládéjától haza költözött *Berghofer*; Felesége-is gyanságra fogságba tétetett. — Azon veszedelmes Oláh Országi Történet, melyct már irtunk vala, hogy az Oláh Országiak a' Törökökkel alattomban való szövetséget kötötenek vala a' *Koburg* Tábora ellen, most-is ki-nyomozás alatt vagyon, és az Erdélyi Kommendérozó *G. Mitrofszky* Ur is ennek nyomozására rendeltetvén, az alatt *G. M. Venkhám*, Kommendérozó helyette. — Itt a' Pruszszus és Mutzka között való háborút máig-is el kerülhetetlennek tartják némellyek. — A' Svéd és Orosz Katonák a' Pruszszus *Pomerániának* Anya Várolsát hogy meg szállották légyen, sokan hírlelik, és ezt a' Svéd örömett vilfsza kívánna venni. — Itt Bétsben a' *Baumeister* nyomtató Sajtója alatt nyög egy Könyv, melynek szerzője előre ki-adott tudósításában jelenti; hogy ellene mondhatatlan erősségekkel fogja meg-bizonyítani azt, hogy az Istennek létele az Emberi Léleknek halhatatlansága, a' szabadság, melly a' cselekedetekben vagyon, és a' meg-jutalmaztatás fundamentomos igazságát tsak egyedül a' *Revelationak* (Isteni kijelentésnek) közönhetni, és hogy e' nélkül a' jozan okosság még tsak nem is képzelődhetnék a' nevezett dolgok felől. Ezen Könyv-író, ki-adott tudósításában annyira láttatik markát köpnü, hogy a' Könyvnek ki-jövetelét sokan ohajtva várják. — Ezen Könyv szerint a' Bibliának nem hívő Pogányokat nem tudom hogy hoznák az Istennek esméretére.

Tudósítás.

A' Császári és Apostoli Királyi Felség *Füskési Landerer János Mihály* Könyv-nyomtató és Könyv-áros Urnak, a' mostan közelebbről le-folyt Magyar Országgyűlés Törvényes tikkelyeinek ki-nyomtatása és el-adatása iránt, másokat ezen haszontól, s észtendeig ki-rekelztő Privilegiumot engedni máltotzatott.

Mint hogy pedig *Pozsonyi Könyv-nyomtató Weber Ur*, ezen Privilegiummal semmit nem gondolván, az említett tikkelyeket ki-nyomtatta: tehát az ő egész Nyomtatvánnyának el-adása, nem csak a' Felsőbb parantsolat által-hágásáért; hanem azoknak hibás voltokért is, az ő Felsége ezen folyó észtendőben *Mártziusnak* 18-dik napján költ *Udvári Rendelésével*, minden Ts. és Kir. örökös Birodalmaiban a' fel-jegyzett büntetés alatt meg-tiltatott. Mellyre nézve tudtára adatik mindazoknak, valakiknek a' fenn-ementett Tikkellyek meg-vévésehez kedvek lesznek, hogy a' Felséges *Udvári Magyar Kantzellária* vigyázása alatt meg jobbitatott. 's következésképpen valóságos *authenticus* Törvényes Tikkellyek Nyomtatvánnya, minél hamarabb meg fog a' Sajtó alól szabadúlni; melynek egy egy Darabja éppen azon az árron, mint a' *Weberi* hibás Nyomtatvány, 38 krajtzáronon a' Ts. és Kir. örökös Birodalmok minden Fő Várossaiban fog adattatni. *Pozsony Mártziusnak* 24 dik napján 1791.